

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

rat, q̄ de eius mādātō illa intimatio, seu protestatio
eius noīe D. Dianæ facta nō fuerat, cū de tali mādātō
nō cōter, & idē D. Diana illi credere nō debuit, nā
hoc fortē procederet, q̄ principaliter uis, aut funda-
mentū fieret in querēdo, quis prius fuerit ille, qui cau-
sam dederit, quare matrimonium nō sit sequutum. Se-
cundū q̄ dōc, hoc pro parte Don Ferrisii nō negari

27 cundo rñco; hoc p̄ parte Don Ferrātis nō negat.
Tertio dico; q̄ si faciēsdum aſſeret ſe illum facere de mandato; et nōſe alterius nō p̄ſumitur p̄ mādātō illo; niſi aſſerens habere mādātū; & id facere de cōmiſſione alterius; fuiſſet perſona ualde fide digna; & maximē ſi iurisdicōnē haberet; ut p̄ Bart. & Alex. ibi in apoſt. in l. qui feudū. in ſi. ff. p̄ empt. & idē not. Bal. in l. 1. C. de reb. alien. non alienan. Feli. in c. iſtuc. in 19. col. uerſi. ſexto aduerte. extra de re iudic. qui ad hoc plures allegat; & Abb. in conſ. 94. lib. 2. ſed illi q̄ aſſeruerūt ſe de mādātō Don Ferrātis intimale erāt; & ſunt perſone nobiliſſimę; & fide dignę; ergo &c.

¶ Tertio motiuo fuit ſupra rñſum; q̄a (ut iam dixi) attendēta qualitate dantiū; & ipſius D. Diane; q̄ ſunt perſone nobiliſſimę; & diſtiſſimę; ac attēta cōſuetudine cōmuni; qua ſolūtū; & conſuetū eſt; maximē inter nobiles ſpōſos fieri donationes ſpōſalicias; in dubio p̄ſumendū eſt data fuiſſe ex cā donationis ante nuptias; ut per Alex. in apoſt. ad Bar. l. 3. in ſi. ff. de munerib. & honor. & Bal. in l. 2. in j. q. C. de iur. dot. cū ſimilib; & hæc ſufficiūt p̄ aliquali informacione pitis cauſa.

S V M M AE.

- 1 Donatio an, & quando per subsequentem legitimationem filij donatoris reuocetur, & quando non.
- 2 Deci in consil. 365. } volentes donationē per legitimationē
Socii in cōs. 226. lib. 2. } filij subsequentem reuocari declarantur, & in quo casu loquantur.
- 3 Donatio facta sub conditione expresse, si liberis non habuerit, & donatio facta simpliciter, habens tamen in se tacite illam conditionem, differtur.
- 4 Ius in re est efficax, & difficilius aufertur, quam ius ad rem.
- 5 Deforum, et sribentium verba non sunt interpretanda, sicut uerba iurisperiti.
- 6 Donationem facientem per querelam inofficiosa donationis, & ex beneficio l. si inquam. C. de reuocan. donatio differtur.
- 7 Legitimus aliquem debet tanquam impossibile, seu difficile, & ut quidam casus fortuitus indicari.
- 8 L. si inquam. C. de reuocan. donatio. locum habet solum in ueris filiis, & non in alijs, qui iuris censura filij habentur, ut est monasterium, quod donator ingressus fuisse.
- 9 Filius legitimus facit desicere fideicommissum sub conditione, si sine liberis decesserit, sed non dat donationem reuocari, et quia fit ratio differentia.
- 10 Liberorum, seu filiorum appellatio ob dignitatem, & nobilitatē proferentis, & disponentis, qui de illis mentionē facit, naturales, uel spurij legitimati in dubio non comprehenduntur, & nu. 24.
- 11 Imperator dignior est, & nobilior qualibet creatura.
L. si inquam. C. de reuoc. don. non intelligitur de filijs, seu liberis legitimatis, & nu. 13.
- 12 Idem est de canone disponente propter filios susceptos donationem reuocandam esse, & nu. 14.
- 13 L. si inquam. C. de reuocan. donatio. est exorbitans a regulis iuris.
- 14 Liberi proprie dicuntur liberi legitimi, & naturales.
- 15 In exorbitantibus uerba sunt proprie intelligenda, maxime quando de preiudicio alterius, & iuris iam quasi agitur.
- 16 Liberorum significatio latior est, quam filiorum nomen.
- 17 Filiorum appellatio ueri, & iuris filij continentur, non autem naturales, nec legitimati, nisi aliter expresse constet.
- 18 Naturales appellacione liberorum, seu filiorum in legis dispositione non continentur, maxime in exorbitantibus, & nu. 24.
- 19 Legis dispositio qualibet est stricti iuris, & uerba a lege simpliciter prolata sunt strictē intelligenda.
- 20 L. si inquam. C. de reuocan. donatio. in qua donatione locum habet, & nu. 21.

22 Donatio ob causam, & corrispettivè facta non dicitur
donatio.

23 *Donatio ob causam de futuro nō reuocatur propter liberos natos, & susceptos, & quid de donatione ob causam de futuro*

25 Legitimati licet uerè legitimi sint, non tamen legitime non.
26 Testamentum magis, quàm donatio, uel saltem parum.

27 Testamentum per legitimacionem filii spurii non annul-
latur.

28 In donatione facta ob causam de futuro, sine de presenti

est inicititudinaria, necessaria non est insinuatio à iure
ni. uel à statuto in donationibus requisita. nec in

donatione simpliciter loquens locum habet.

20. Sed cum iuramento specialiter prestatum renunciari potest.

Statuto specialiter in hoc casu disponente, quod omnino
intervenire insinuatio. nu. 32

31 Statutum in dubio nunquam locum habet in casu iurato.

EPITOME.

DONATIONEM per filium naturalem p
ceptū, & legitimatū nō reuocari, hic demon
& de dispositione. l. si vnquā. C. de reuocan. don
quibus filijs, & in qua donatione locū habeat, a

C A S V S C O N S I L I I.

IERONYMVS habens bona paterna,
terna communia inter ipsum, & Ladum
ac Francicum eius fratres, partem
bonorum ad ipsum spectantem pre
fratribus inter viuos, & irrevocabiliter propo
rita, & alias causas in instrumento donationis: ex
cum iuramento donavit, cum pacto constituti
dendo, & cum alijs clausulis ad corroboracionem
donationis, ut fieri solet, apposis: quia donatione
ipso donatarij bona predicta donata evenerunt,
acruunt, ac ex illis fructus per plures, et plures
ceperunt, sciente, & non contradicente, immo
pater dicto Hieronymo; qui post donatione factam
fuerit filij naturalem ex quadam fancitica
illius, tanquam filij tractavit, & nominavit
vnde dicitur, illum ab habente porrigente legitime
petrauit in forma (ut asseritur) latissima, &
rimatione dicti filij naturalis pre-supposita, de qua
dubitari contingit, & precipue, an per huius
rimationem donatio supradicta ex dispositione
quam. C. de renoc. donatio. renocata ex censetur.

CONSILIVM LXIII.

Cum in articulo pposito, & ex prae-
themathe elicio legū profectores in
sis sententijs esse reperitur, & ego
fauorem donatoriorū cōsulare
fui, a veritate deuiare nō intendā, quare ut pluri-
rem quoad uim iudicādi, & cōsulendi in cōse-
ctorū sententijs cōsistere dicitur, ut lo. And.
nonisita alij in c. 1. extra de cōstitutione ecclie
nō ab re erit in præsenti difficultate cōm opor-
tū illi adhaerere ualeam, perquirere, & eam cō-
gumentis, & iuribus cōnuallare. Et f. g. donat.
subsequenter legitimatorem filij donatoris
uocata habeatur, expressē uoluit insignis prae-
meus Senensis in suo eleganti cōsil. 226. quā
sentis cōsultationis, in 2. vol. quī ualidis cōse-
rationibus, ut ibi per eum, vimq; argumētō-
rum

Salic. in oppositū facientium optimē minuire conatur. Dynus ē idē sensus, ut magne auctoritatis, & fidei vir attestatur, Sozi. in allega. consilio, ac Bal. in consilio dicitur 19. in quarto libro, quibus standū equidem esset, cum in ore duorū, uel trium stet omne uerbum. c. in omni de testibus, sed in quo loco Dyn. hoc uoluerit, non reperi, minusq; in libro meo Baldum in consilio 19. hoc dicentem iuueni. Decium quoq; uirū sanē hac tempestate nostra celeberrimū inter sua de phica responsa. in consilio 363. lib. 2. viso consilio. col. 3. & sequen. & in l. posthumo. in addit. C. de bono. pos. fess. contra tab. referendo se ad consilium allegatū huius esse sententia quidā affirmant, sed fin calu quidē diuerso loquitur, si eius uerba rectē considerentur, hoc est, qñ filius naturalis, seu spurius post donationē legitimatus fuisse sub hac cōditione expressā casuallī, si nullus sit, uel fuerit de linea Nicolai donatoris, si qñ conditio suspensua effectus donationis esse dicitur, & eius defectus ius alteri qñtū non aufert, immō habent, ac si actus conditionalis factus nullo modo esset, ut in necessario. ff. de pericu. & cōmo. rei vend. in prin. si quis fundū. in fin. ff. de contrahen. emptio. cum si nos uerō loquimur in donatione facta simpliciter, qñ pūmpta mente donantis ex legis dispositione actū sub se continet conditionē, si liberos nō habuerit, quae non dicitur suspensua donationis, quā minus donatio effectū fortitur, & donator rei donatae dominus efficiatur, ut per Alex. in cōf. 162. in 6. uolumi. in prin. & per totum. l. si quis argentū. C. de donatio. & pūsupponitur in c. si. 17. q. 4. sed dicitur esse donationis resolutiua, ut in d. l. si unquam. & in l. si totas. C. de inoffic. donatio. cuius natura est non suspensio, quā minus ius ex ipso actu realiter acquiratur, sed ius l. realiter acquisitū resoluerē, & extingue re censetur. l. 2. cū seq. ff. de in diem adiectio. l. 1. §. itē cū ea mente. ff. de donatio. & ideo nil mirum, si in casu Deci, & Soci. cuius consilio ipse Decius se subscripsit, filius legitimatus post donationē donatariū, cui pendente cōditione illa, si nullus de linea Nicolai donatoris exstabit, fuerat donatū, realiter acquirere ius aliquod impeditur: at qñ donatio nō fuit facta sub aliqua expressa cōditione, sed solū sub tacita, & resolutiua, tunc per legitimatōē subsequēte ab acquirendo nō impeditur, sed excluderetur donatariū à iure l. realiter acquisito, quod difficilior sit, tū ius in re sit effectus, quā ius ad re, & qñr difficilior auferatur, ad not. per scribētes, ubi hoc plenē dixi in c. 1. extra de rescript. ad glo. in l. 1. ut lite penden. cum simil. & cū de concessio. praben. in 6. & in hac ratione, qñ ibi donatio esset facta sub cōditione extrinseca, se fundare uidetur Decius, ut ibi, qñ conditio ibi deficeret dicebatur ex natura uerborū ipsius ex persona filij postea legitimati. itē ipse Dec. ibi in specie respondendo doctrinā Bal. in l. 1. C. de inofficio. donatio. & in l. 2. C. si quis in fraud. patro. & Saliceti i. d. l. si totas. qui dicebant, donationē nō reuocari ex legitimatōne filij subsequēti, inquit, qñ in terminis, in quibus ipse cum Soci. consuluit, nō agebatur de reuocatione donationis tūrtute. d. l. si unquam. sed de donatione conditionalis, qñ debet facilius propter legitimatōnem impediri: ex quibus constat Decium, & qñr Socinū potius in casu occurrenti, uidelicet qñ donatio facta fuit simpliciter absq; aliqua cōditione expressā, pertransire cū doctrinā Bal. & Salic. ut legitimatus nō dicatur donatarium excludere, quā contrarium innuere. Pro hac parte etiam, qñ legitimatus excludat donatarium, allegatur Paul. de Castr. in consilio 436. super hoc puncto. in 1. & 2. col. in 2. libro alias est cōf. 432. secundum numerum meum, qui pulchrē consuluit, & datus cōsiliarius, qñ donans uerisimiliter non cogi

tauerit de filiis legitimis, & naturalibus ob defectum suae personae, uoluit donationē reuocari propter legitimatōnem filij naturalis, quā coniectura tamē secundu eum essent probanda, & de illis constare deberet, alioquin admittit theoricam Baldi, Saliceti, & sequacium, quas coniecturas in casu isto adesse inficior. ¶ Quidam Moderni ultramontani de Francia in repetitio. d. l. si unquam. in 252. col. pro hac opinione al legant Salic. inter consilia Baldi. in consilio 17. lib. 4. hoc idem uoluisse, quē in libro meo non potui reperire, sed benē ipse Salic. in d. l. si totas. principaliter hanc quæstionem examinans triūm uoluit, uidelicet propter legitimatū donationem non reuocari: allegant ēt præfati Moderni Ioan. de Ligna. & Ioan. de Rampo. hanc opinionē sensisse, ponderando illorū uerba, quemadmodū solent uerba Iureconsulti ponderari: sed talis interpretatio non est sumenda ex uerbis doctorum. argumento not. per Bar. in l. nemo. C. de sen ten. & eorum, quā ponunt canonistae in c. 1. de consili. circa si. & melius in c. 2. extra de rescript. & licet dicti Moderni in repetitio. allegata pro hac opinione arguant, tamen non se firmant, quia rationibus quoq; pro hac sententia factis respondēt. Ad idē allego Pau. de Castr. in consilio 433. lib. 1. incip. per ordinem & c. in secundo dubio, qui uoluit donationē per subsequēte legitimatōnem non reuocari, propterea quia filius, qui fuit legitimatus, ante donationē fuerat natus, ex quo de illo pater, qui postea donauit, cogitauit, innuit ergo, ut expressē uidetur fateri, secus esse, si post donationē natus fuisset: sed tu dicas, qñ ibi hoc nō ita expressē uoluit, nā contrarium in terminis tenuit ipse Pau. in d. l. 2. C. si quid in fraud. patro. & ideo non est ex uerbis suis sumendū argumentum pūd, quod expressē disputado affirmauit in d. l. 2. per prædicta. Nul li alij, aut pauci reperiuntur, qui hanc opinionē Soci. in d. consilio 226. maxime in puris terminis nostris imitati fuerint, qui Soci. se ipsum corrigens in rubr. ff. de liber. & posthu. dicit se ibi in d. consilio. disputatiuē fuisse loquutum, & in iudicando, & cōsulendo ab opinio ne Bal. & Salic. non esse recedendum, qñ communis est: & ideo huic opinioni adhæreo, ut moris mei est semper in consulendo sequi opiniones cōes: & ultra quod Soci. & alij asserant doctores cōiter hoc uelle, euidenter ēt demonstratur, doctores hoc tenētes enumerando, in primis enim hoc expressē uoluit Bal. in d. l. 1. circa si. C. de inofficio. donatio. sed clarius, & pūcipuē in casu occurrenti ipse Bal. hoc dixit in d. l. 2. C. si quid in fraud. patro. in fina. uerbis. Salic. in d. l. si totas. C. de inofficio. donat. Pau. de Castr. in indiuiduo in lectura. in d. l. 2. cui magis credendū est, qñ in consiliis: & licet ad idem allegetur Bal. in c. innotuit. in 3. col. de electio. tamen si eius uerba rectē inspiciantur, hoc noluit, sed dixit legitimatū donationē non reuocare, non ex dispositione, seu ratione. d. l. si unquam. sed ex eo, quia legitimatus in Baronia succedere non potest, ut in c. 1. §. naturales. si de seu. fuer. controuer. inter domin. & agna. cū ibi not. Ange. etiam in d. l. si totas inquit. legitimatū donationē non posse reuocare per querelā inofficiorū donationis. Et tūquā aliud sit reuocare ex beneficio. d. l. si unquam. quia illa reuocatio dī ipso facto fieri, ut ibi, & in locis supra allegatis. & per Barr. in l. titia. la 2. §. imperator. ff. de lega. 2. tamē hoc satis in simili nobis inferuit. Similiter Pau. de Castr. in d. consilio 433. per ordinē & c. in secundo dubio lib. 1. consuluit legitimatū post donationē natū donationē non reuocare; nec refert, an ante, uel post natus fuerit, nā qñ ante natus fuit, licet pater de eo, ut de spurio cogitare potuerit, nō tū de eo, ut de legitimo, & sic ut de uero filio, cū p legitimatōnem nouis homo censeatur, ac ēt quia tūquā impossibile, seu diffi-

difficile, & ut quidā casus fortuitus iudicari deberet, q̄ legiti maretur, cū hoc à potestate Principis dependeat, argumentum l. apud iulianū. in f. ff. de leg. 1. & declarant Soci. in d. consi. 226. & Dec. in d. consi. 365. & Paul. de Castr. ibi, qui etiam in puris terminis qñ etiā post donationē natus esset, hoc uoluit in consi. 432. in 2. lib. cessantibus coniecturis efficacibus, quibus donator uerisimiliter idē uoluisset de legitimo, quod de legitimo, & naturali. Quamplures alij 3 legitimatū tenere, inter quos fuerunt Areti. in l. ex facto. in princ. in 7. col. versu. & adde ad materiam. ff. de vulga. & pupil. qui simpliciter cum Bal. & Salice. pertransit. Andr. Barba. in c. raynutius. in 53. col. versu. subdit etiā. extra de test. Alex. in l. Gallus. §. & quid si tantū. in ult. col. ff. de liber. & posthum. & ibi Soci. in penult. col. versu. tertium corollarium. & ibi etiam lafon in penultima col. & in posteriori lectura in antepenultima col. & Moderni ibi de Monteferrato in decima char. ta. idem laf. post Soci. in d. rubr. ff. de libe. & posthum. in 1. col. versu. secundo & fortius. & in rubri. C. de posthum. hered. institu. & in l. cum acutissimi. in 2. col. C. de fideicom. necnon in l. si is, qui pro empore. in 56. col. versu. quinto donatio & c. ff. de usufr. & habetur per eundem in consi. 192. col. 3. versu. ad idem bene facit. in secundo libro. Eiusdem sententiæ fuit Decius in consi. 85. in fi. tertij dubij. in 1. lib. & Alex. in d. rubr. ff. de libe. & posthum. Martin. de Laude in disputatione incip. Augerius scio. in 2. col. Curtius senior in consi. 74. super memorata. col. 26. versu. & consequenter pertransit. Cardin. Alex. in repetitio. c. per uenerabile. qui filij sint legiti. col. 124. in fi. 12. q. princ. Curtius iunior in l. 1. C. de pact. in 3. col. nu. 10. Rubecus modernissimi. in consi. 3. viso instrumēto. Barthol. Cœpol. in l. si. in 2. col. versu. item adde. C. de usufr. pro donato. Moderni vlt. montani in repe. d. l. si unquam. qui hunc articulum latissimē referunt, sed in nullam partē (ut dixi) inclinare uidentur. At alij Moderni vlt. montani in tract. primogenituræ. q. 13. in 6. col. versu. item de iure & c. Bal. & Sal. opinionē sunt sequuti. Ex quibus omnibus constat, opinionem Baldi, & Salic. fore communem, cum illi Doctores plures non solum numero, sed etiam pondere, & mensura adhæreant, & ideo in iudicando, & consulendo sequendam esse ait Soci. in d. rubr. ff. de libe. & posthu. & ultra q̄ magis cōmunis sit, uerior quoq; uidetur ex rationibus, & argumentis doctorū, quam ulterius corrobore ex ijs, quæ Albericus dicit in d. l. si unquam. q̄

8. filla solum in ueris filiis locū habeat, & non in alijs, qui iuris censura filij habentur. auth. nisi rogati. C. ad trebellia. c. in presentia. de probatio. §. sed & hoc presentia. in auth. de sanctis. episc. & deficere facit fideicommissum factū sub cōditione, si decesserit sine liberis.

9. d. c. in presentia. ergo q̄ quamuis filius legitimatus faciat deficere fideicommissum sub conditione, si sine liberis decesserit, ut uolunt Docto. in d. §. & quid si tantum. & in d. l. ex facto. ff. de vulg. & pupil. & Alex. copiose in consi. 1. in 1. volu. & Moderni in d. c. per uenerabilem. cum simil. tamen non debet posse facere donationem reuocari, ut contingit in monasterio: & ratio diuersitatis est considerabilis, quia q̄ donatio reuocetur, præiudicatur iuri alteri iam in re, & cū effectu, ac perfectē acquisito, sed faciēdo fideicommissum deficere, tollitur ius ad re, & nondū perfectē acquisitionē, nā fideicommissum etiā factum sit ante legitimatio nē, tamen effectualiter post factū censetur, quia morte testatoris confirmatur, & ab illo tēpore robur incipit habere. c. cum Martha. extra de celebratio. missa. & hoc est, quod fortē uoluit Bal. in d. l. 2. in fi. in final. uerbis. C. si quid in fraud. patro. dicens, quia legitimatio præcedit confirmationē, quæ fit post mortē defun-

cti: quam rationem in simili considerauit etiam

10. cius in d. consi. 365. ¶ Secundo ob dignitatem bilitatē proferentis, & disponentis, qui de liberationē facit, appellatione liberorū, seu filiorum prehēduntur naturales, uel spurij legitimati. C. rurales. si de feud. fuer. controuersi. inter dom. & ibi feudistæ, de illis enim in dubio nō sūm sponens, & de liberis mentionē faciens cogitatur de ijs, qui sunt ex iustis nuptijs procreati, ut latetur per Imol. & Alex. in l. ex facto. §. si quis rogatus. ad trebell. sed ¶ Imperator, q̄ est dignior, & nō qualibet creatura, qm̄ ab eo, ut à fonte omnes rantes, honores, ac nobilitates derivare dicuntur. Bal. in l. si. C. de precib. impe. offer. in d. l. si unquam. tuit donationem reuocari propter superuenientes beros, & illa sunt uerba Constantini Imperatoris honestissimi, & catholici, ergo propter eius bonitē, dignitatē, & nobilitatē dicendum est, ipsum se de legitimis, & naturalibus ex legitimo matrimonio, & nō de legitimatis, qui adhuc aliquid ini. & turpitudinis retinere dicuntur, ut per Alex. in pepercit. in prin. ff. de lib. & posthu. ubi plura rehuic casui nostro optimē inferuiūt, & inspicipol.

12. Et si hæc dicimus in conditore legis, q̄ quanto dicenda erunt in cōditore canonis, & maxime cilio generali, in quo adesse dicitur Christus, & rus sanctus, & in Augustino uiro sanctissimo: propter filios susceptos apud canones sanctissimō nationē reuocandā esse, habetur in c. fi. extra de cōsili. 40. in d. l. 1. & in d. l. si totas. necnon in l. 1. r. ergo debet intelligi de filiis non legitimatis, præmissa, sed de filiis, qui ex iustis nuptijs suisq̄ 1. filium. ff. de ijs, qui sunt sui, uel alien. iur. & l. 1. ff. de ius uocan. ¶ Rursus negari non potest, illa dispositio d. l. si unquam. sit exorbitans à regularis, quia perfectā donatio, q̄ sui natura est irrevocabilis, ut in l. perfectā. C. de donatio. quæ sub modo si donationē, & l. si. C. de reuocand. donatio. reuocob liberos superuenientes ex illius dispositione præsupponunt cōiter canonistæ in c. fi. extra de cōsili. 40. in d. l. 1. & in d. l. si totas. necnon in l. 1. r. Nam d. l. si unquam. sit imperator. ff. de lega. 2. & in terminis Rom. consi. 26. pro decisione. & Bar. in d. §. imperator. debet intelligi de liberis legitimis, & naturalibus, propriè dicuntur liberi. arg. d. l. filium. & d. l. si unquam.

13. 3. C. ad l. iul. de adulter. quia si in exorbitantibus sunt propriè intelligenda, maxime qñ de præiudicio alterius, & iuris iā quasi agitur. c. dilecti. c. iussus de decim. c. dudum. de priuileg. l. si uero. §. de unquam. §. si. ff. solu. matr. l. si cum dotē. in prin. cum similit. tit. Et quauis tex. in d. l. si unquam. loquatur de liberis, t̄ quorū significatio est latior, quā sit filiorū nō liberorum. ff. de verb. sig. & ibi Bart. & habetur in ex facto. §. si quis rogatus. tamen tex. in c. fi. 17. q. 1. & in d. l. si totas. loquitur de filiis, q̄ quorum appellatione ueri, & legitimi filij cōtinentur, & non naturales, nec legitimati. l. si. ff. de iur. delib. cum ibi nō gl. in uerb. uerum. & licet tex. ille contrarium nō deatur in final. uerbis, tamen illud intelligitur pcedere, qñ constaret testatorem de tali, hoc est naturalis sensisse: idē probat tex. in d. l. ex facto. §. si quis rogatus. & ibi not. Ex quibus inferitur, q̄ promissum unquam. & d. c. si. nō extenditur ad filios naturales, minusq; ad spurios, & vulgo conceptos, etiam si timati forent, q̄ naturales enim appellatione filiorum seu liberorum in legis dispositione non continentur, & maxime in exorbitantibus, ut in l. si. C. de don. missi. q̄ liberos. ff. de rit. nuptia. iūda. l. vxorē. §. si quis rogatus. ff. de leg. 3. cū gl. & Bal. in d. l. qui liberos. nam iur. bet legis dispositio dē esse stricti iuris, & ideo reo lege plata strictē sunt intelligēda. l. nō solū. §. de iur. iur. nō faci

& ibi Bal. in lectura antiqua. ff. de ritu nuptiarum. c. quæ
 a iure. de reg. iur. in 6. at in dispositione hominis for-
 tetur. & hoc modo intelligatur consulta per Ale-
 xand. in maris locis, & præcipue in consi. 1. in 1. volu-
 & per eum, & alios in l. ex facto. ff. de vulg. & pupil. &
 in d. & quid si tantum. & in l. si quis pro emptore. ff.
 de iusticiis. ubi scribentes; & in multis aliis locis.
 ¶ Tertio d. l. si unquam. non uendicari tibi locum in
 sed donationis principaliter celebrato gratia utriusq;
 sed, sed solum in ea, quæ gratia, & favore recipientis
 principaliter facta fuit, ut uoluit Bald. post Cynum in
 l. in 1. col. in 3. notabili. C. de pactis. & ibi ferè om-
 nes scribentes, Iaf. Deci. & alij Mod. Sed in casu occur-
 renti, sed factus non solum factus fuit gratia do-
 natorij, sed et principaliter gratia, & favore dona-
 toris, cui principaliter conuenit, & promissum est
 solvere singulo anno ducatos quinquaginta auri, ite
 sextaria ede & octo grani, salmas sex uni, certâ quã-
 titatem olei, & plura alia fieri, & obseruari ad utilita-
 tem ipsius Hieronymi donatoris, & inter alia ipsi dona-
 tarij promittunt Hieronymo donatori ipsum cõser-
 vare indemandum ab omnibus oneribus, & debitis hæ-
 reditatis paternis, & maternis, ac ab alijs grauamini-
 bus, ad quæ ipse Hieronymus tenebatur; prout latius
 in instrumento donationis continetur, ergo in hmõ
 sed donationis uolunt, citroq; obligatorio, & gratia
 utriusque principaliter celebrato nõ erit locus reuo-
 cationis in dispositione d. l. si unquam. ¶ Præterea &
 quanto negari non potest, quia hæc donatio fuerit,
 & dandam ob causam de futuro, ut ex tenore in-
 strumenti p̃dicti colligitur, nõ enim fuit pura, nec ex
 mera liberalitate proueniens, ergo in illa nõ uendi-
 catibz loci dispositio d. l. si unquam. quæ loquitur in
 donatione simplici: & ideo illa ex susceptione filio-
 rum, & liberorum legitimorum, & naturalium et natorũ
 ex legitimo matrimonio reuocari non potest, minus
 ergo si supenientia filiorũ naturalium legitimato-
 rum, ut late cõsultul Roma. in cons. 26. pro defensione
 in penult. col. & Alex. quasi in ijsdem terminis in
 cons. 40. in penult. col. vers. circa tertium. in 4. volu.
 Nam d. l. si unquã. loquitur in donatione, quã ille tex.
 simpliciter appellat donationẽ, & p̃nr in donatione
 uera, & propria argum. l. 1. ff. de donatio. ergo locum
 non habet in donatione ob causam, & respectuẽ
 facti, quæ causa respiciet honorẽ, utilitatẽ, & fauorẽ
 donantis, ut dixit Ange. in l. sed hoc. ff. de re iud.
 Paul. Catrin. l. 1. ff. de donat. Faber, & Iaf. in S. prære-
 tit. in l. de actio. si illa enim nõ dicitur propriẽ do-
 natio, quia non est simplex, sed ob causam. l. 1. in l. qui-
 bus regulis ff. de donatio. & argumento l. hoc lega-
 tum. ff. de lega. 3. l. aristo. S. si. ubi casus secundum Bar-
 tol. ff. de donatio. & dicit Iaf. in cons. 18. in 4. volu. &
 in cons. 15. in 2. volum. qd donatio facta ob causam
 de futuro, ut est in casu nostro, nõ reuocatur propter
 supenientiam filiorum legitimorum, & naturalium
 ex legitimo matrimonio natorũ, minus igitur propter
 filios legitimos. Sed quãdo esset facta ob cau-
 sam de præterito, ut propter merita præcedentia, dona-
 tio nõ diceretur absolute reuocari, nisi constaret
 de causa illa, seu de meritis, & eatenus, quatenus se-
 cederet causa illa, & non ultra, nam quatenus ex-
 cederet causam de præterito, & merita, cõseretur sim-
 plex donatio, & eatenus propter filios reuocaretur, p
 d. l. si unquam. ut ibi per Iaf. & per ea, quæ habentur
 per Alexand. in 2. c. 3. colum. cum sequen. post Bar-
 tolium in l. si donatione. C. de collatio. per Barto. in l.
 1. si nec cõtrahens. ff. de collat. bonorum. & in l. si for-
 te. ff. de cõtrah. pecul. Paul. de Castro in cons. 33. in
 2. lib. & Guid. Pap. in quest. 95. in hoc autem ultimo
 uim nõ facio, cum in casu, de quo agitur, donatio fa-

cta fuerit ob causam de futuro; quo casu Doctores cō
 muniter uolunt illā nō reuocari propter liberos po
 stea susceptos, ut dicunt Bal. in d.l. si unquam. in qui
 busdam lectu. & Ang. ibi. Alex. in consi. 29. in fin. in 3.
 volum. & in consi. 40. in 5. col. in 4. uolu. Arer. in l. 1.
 i. norab. C. de pactis. & ibi Socin. in 2. col. & in consi.
 147. uia facti contingentia. in vlt. col. in 2. lib. & in cō
 sil. 295. eodem lib. col. 3. & consi. 53. in d. lib. & Deci.
 in consi. 181. Quinto finduco text. in d. c. fi. 17. q. vlti.
 ubi dicit, donationem factā a patre reuocari propter
 filios filii natos; pondero enim text. dum dicit filios,
 quia debet intelligi de filiis legitimis, & naturalibus
 cū nō sit uerisimile, qd de reprobatis, & illegitimis in
 tellexerit, tam attenta dignitate canonis, q̄ etiā quia
 qñ a lege, seu canone sit mentio de filiis, debet intelli
 gi de illis, qui secundū legē sunt filii, per ea, quae aliās
 supra dixi: & cū ille text. loquatur de filiis postea natis,
 25 necessārio debet intelligi nō de legitimatis, † nā etiā
 ipsi uerē legitimi sint, ad tradita per Alex. in d. consi.
 1. in 1. uolu. cū aliis supra allegatis. non tñc uerum est
 ipsos esse legitimē natos, per Paulum de Castr. in cō
 sil. 340. in 2. lib. circa primum & c. Soci. in l. Gallus. S. fi
 eius. in 3. col. ff. de lib. & posthum. verific. tertius casus.
 Bald. in c. per tuas. extra de maio. & obediē. & in c. 1.
 S. naturales. in 2. col. fi de feud. fuerit controuer. verfi.
 quero. Soci. in consi. 63. volum. 3. in 11. col. Alexan. in
 consi. 87. in 2. volum. in 6. & 9. colum. & Imol. in l. ex
 facto. in 4. colum. ff. de vulg. & pupil. cum aliis pluri
 26 bus, quae possent allegari. ¶ Sexto † magis annullatur
 testamentum per naturitatem posthumū, quā donatio,
 uel saltem pariter annullari dicuntur, ut uoluit
 Paul. de Castr. in consi. 433. in 1. lib. respondeo per or
 dinem & c. in 2. col. verfi. sed praedictis. Sed † testamen
 tum non reuocatur per legitimatiōē filii spurii, qm̄
 illa fit contra iuris prohibitionem, ut in auth. quibus
 modis naturales efficiant. sui. fi post legitimatiōem
 in illo persecutus, ut uoluit Soci. in rubr. ff. de libe.
 & posthum. in 3. col. verfi. aliquando & quarto. ergo
 minus donatio dicitur reuocari, & ratio potest esse,
 quia maius praedictum irrogaretur tertio, hoc est
 donatorio, cuius ius fuit perfectē acquisitū ex reuocatio
 ne donationis, q̄ ex reuocatione testamenti, in quo
 extraneus fuisset haeres institutus, cui non fuit ius ali
 quod uiuo adhuc testatore acquisitū, iuribus uulgari
 bus. ¶ Multa alia argumenta pro hac cōmuni opinio
 ne faciunt scriben. uariis in locis, ut in d. l. 1. in d. l. si
 totas. in d. l. 2. C. si quid in fraud. patro. in d. rubr. ff. de libe.
 & posthum. & c. etiam in d. l. si unquam. maximē
 Moderni repet. col. 251. cum pluribus sequentibus, q̄
 nolui referre, quia in locis suis inspicī possunt, sed his
 pro nunc sum cōtētus, p̄sertim cum ferē omnes cla
 rissimos huius tempestatis Iureconsultos consuluisse
 se nō ignoret. Et ex his facillimē omnia, quae huic sen
 tentia cōmuni aduersari uidētur, remoueri possunt,
 si diligens lector singula singulis accommodare uo
 luerit. ¶ Superest adhuc inuestigare, an donatio hu
 iusmodi ex defectu insinuationis, & aliorum, q̄ statu
 ti loci est post donationē fieri expōsit, in ualida dici
 possit. Super qua difficultate cū alios clarissimos ad
 uocatos latissimē consuluisse sciam, nō insistendū es
 se putai, fed unā cum aliis solum me concurrere de
 bere, qd defectu insinuationis, & alterius solennita
 tis a statuto requisitae donatio non possit dici inuali
 da, sed omnino, & praesertim a donatore sit seruanda,
 28 † qm̄ cū haec donatio facta fuerit ob causam de futu
 ro, & sit uicisitudinaria, ut ex illius tenore colligitur,
 sequitur, qd statutum loquens de donatione simp
 liciter, addendo ultra ius cōe solennitate nō, non di
 citur comprehendere donationē ob causam de praeter
 terito, & uicisitudinariā, q̄ non est praeter donatio.
 P d. l. 1.

d.l. i. ff. de donat. sed ob causam donatio, quae impro-
prie est donatio d.l. aristo. in fi. eod. tit. l. hoc iure. §. 1. &
in fi. eod. tit. & quae censetur gdam contractus innomi-
natus, & sic totaliter diuersus à donatione simplici, de
qua loquitur tex. in d.l. si unquam. & in l. illud. C. de fa-
crof. eccle. in l. in donationibus. & in l. fancimus. C. de
dona. ga illa dicitur p̄ctus nominatus Bar. in l. 2. C. de
cond. ob cau. ubi est optimus tex. & ideo in tali dona-
tio non est necessaria insinuatio, quae vel de iure cōi, uel
municipali in donationibus requiritur, ut affirmat gl.
Bart. & alij per illum tex. in d.l. aquilius. Alex. in consi.
83. i. 2. 6. & ult. col. in 2. uol. Imol. in l. 1. in prin. i. 4. col.
ff. de acquir. posses. & in c. ult. extra de donatio. uerfi.
an aut in donatione. Alex. in consi. 12. viso instrumēto
in 2. col. lib. 1. & in consi. 21. attentis his. col. 2. lib. 3. in
consi. 93. perspectis his. col. ult. lib. 6. & consi. 217. pon-
deratis. col. 2. eod. lib. & l. in consi. 171. in 4. lib. & cō-
fil. 154. in 2. lib. & in hac opinione scribentes cōmuni-
ter resident. ¶ Rursus ex defectu insinuationis dona-
tio in casu occurrenti non potest dici inualida, quia
solennitatis insinuationis expressae cum iuramēto fuit
renunciatum, & iuratum de non contrahendo in
specie praetextu insinuationis nō facta, nec adhibita,
quo fit, ut ¶ quamuis insinuationi simpliciter renun-
ciari non possit, quādo donatio esset simplex, & pura,
ut fuit originalis theoricā Oldra. in consi. 173. quidam
habens &c. quam sequitur Io. Andr. in addit. ad Spec.
in tit. de instrum. edit. §. porro. in ultima additio. Bar.
in l. modestinus. ff. de donat. & in l. fancimus. C. eod.
tit. Bal. in l. data. colu. 2. eodem tit. & in consi. 451. no-
bilis &c. lib. 1. ¶ tamen cum iuramēto specialiter praes-
tito renunciare potest, & hac opinio uerior, & tutior
est, ac in quocunque foro seruanda, ut uoluit Io. Andr.
in d. addition. ultima, in d. §. porro. & Feder. de Senis
in consi. 281. casus talis &c. qui loquitur, quando statu-
tum hanc solennitatem etiam exposceret: & tangit
Bald. sed latius, & melius declarat Ioannes de Imol.
in c. cum contingat. in penult. charta post dom. An-
tonium, & Abb. Ang. in consi. 94. pro parte. colum.
penult. Alex. in 3. col. ubi multos allegat, & ibi Aret.
in l. nemo potest. ff. de legat. 1. & si uellem omnes in
hanc sententiam inclinantes referre, profecto duo im-
plerem folia: sed in hoc inspicere possunt Moderni ultra
montani Galli in repetitio. d.l. si unquam. in 70. colu.
cum sequen. num. 138. Ex quibus colligitur hanc opi-
nionem non solum esse communem, sed et consumma-
tissimam, si ita loqui liceat: & quia non possem nisi di-
cta aliorum, & maxime Imolae in locis allegatis refer-
re, ideo opinionem praedictam argumentis, & iuribus
aliter non corroboro. ¶ Et quamuis per statutum lo-
ci circa finem solum excipiat, quādo donatio facta
esset causa mortis, uel ad pias causas, q̄ tunc nō sit ne-
cessaria insinuatio, & in hoc statutum quoad donatio-
nem causa mortis concurrat. cum l. fi. C. de donatio.
caus. mor. quo uero ad donationem ad pias causas ali-
ter, quā de iure cōmuni cautū esset, disponit, ut in
d.l. illud. & in d.l. fancimus. §. 1. tamē statutū illud non
disponit in casu, quo cum iuramēto esset insinuatio-
ni renunciatum, & ideo nō uendicat sibi locum in ca-
su isto, quoniam ¶ statutum in dubio nunquam in ca-
su iurato locum habet, ut latē traditur per Imol. in d.
c. cum contingat. post do. Antonium, & alios in pluri-
bus quaestionibus: immo ¶ & si statutum specialiter in
hoc casu loqueretur, uidelicet, q̄ omnino deberet in-
teruenire insinuatio, & alia solēnitas à statuto proui-
sa, non obstante, q̄ donatio fuisset iurata, seu cum iu-
ramēto foret insinuatio renunciatur, nihilominus
donatio sine tali insinuatione ualere nō obstatē pro-
uisione statuti, q̄ in hoc nō ualere, qm̄ ¶ laici sicut cō-
gnosceret de causa iuramēti nō possunt. c. fi. de foro cō-

pet. in 6. ita nec super illo tollendo uires suas ha-
uent, tanquam super re spirituali ad not. in c.
ecclesiasticum. & in c. ecclesiastica sanctae Mariae
constitutio. & hoc uolunt ibi omnes canonici
in lecturis, & consiliis, quos aliter referre non
quia haec omnibus & lippis, & tonforibus nota
re, & iurisdictionem exercere conuertuntur, nam
de constitut. in 6. & ibi scriben. & hoc anno
seculi. in c. 1. extra de constit. sed laici non po-
tunt iurisdictionem super iuramento, & illius quāvis
quam super causa spirituali exercere. d. c. si de
peten. ergo nec de illo, nec super uiribus ipsius
runt statuere, & ad hac bene inferunt ea, quae
tur per gl. & scriben. in c. 1. de noui oper. nunci-
rius possem super praemissis insistere, & multa
rere, sed quoniam multos eximios Iuricos in
hac causa, & super dubiis propositis, pluribus
consuluisse scio, receptui canere, & finem con-
tioni imponere decreui. Laus Deo.

S V M M A E.

- Promissio simpliciter facta valet, quando merita praestata
ex causa donationis ob merita facta censetur, etiam si
sione nihil sit de meritis dictum.
- Liberalitas, & munificentia erga benemeritos magis in pro-
quā in alio inferiore presumitur.
- Fideicommissum, & hereditates in actibus inter uiuos dantur
in alium transfat.
- In donatione lex per donatorem opponi potest, utrimo
in alium transfat.
- Subrogati sapientia naturae, & qualitate illius, & cuius locum
sum, aut aliter debere potest, praedictat sibi, & heredi-
Et quomodo hoc procedat, declaratur num. 21.
- Et an etiam quoad precium sibi, & heredibus praedictat.
Fideicommissum quādo ob alienationem rei i. precio reuertatur
Fideicommissum inter se renunciasse, & sibi inuicem praedictat
cuntur, qui simul rem fideicommissariam alienauerunt.
Et quomodo hoc procedat, num. 14.
Et an hoc nerum sit, num. 18. & 23.
- Filius cum consensu patris in iudicio dicitur agere, quāvis
simul cum eo agit.
- Consentire alter alteri uidetur, quando plures simul aliquem
fecerunt.
- Creditores plures, quibus in solidum res pignori data fuit, si
tore cōtētes sibi inuicem consentire, pignusque remittere
12. Consentiens uenditori rem, in qua ius habet, sibi quoad
praedictat in iis, quae ab actu inter uiuos dependent, sicut
quae à testamento dependent, & num. 25. ubi declaratur.
- Venditori, et alienationi rei subiecta restitutioni sibi praedictat
sens, & nō cōtradict sibi nō praedictat, nisi expressē dixerit
Et quid, ut sibi praedictat, requiratur.
- Plures si rem restitutioni sibi inuicem subiectam simul uoluerint
alienent, quando, & quomodo sibi praedictat.
Et quid, si res etiam esset prohibita alienari, & num. 22.
- Per renunciationem simplicem expressē factam quis sibi
deicommissum futurum, & conditionale non praedictat.
- Fideicommissarius expressē consentiens uenditori rei sibi
quādo quoad rem, & non quoad precium, & quādo uero
ad rem, nec quoad precium sibi praedictat.
- Consentiens expressē uenditori rei sibi se, & in euentum
nis debite quādo sibi praedictat, & quādo non.
- Consentire expressē, & tacite quādo quis dicitur.
- Iuri delato, seu acquisito ex prouidentia primi concedentis
nisi per factum primi acquiritoris praedictat, non autem per
alterius ex illis, quibus et ius istud esset delatum, seu acqui-
20. Emphyteosis concessa pro se, & filijs, & descendentes
non heredibus acquiritur.
- L. si fundum per fideicommissum. ff. de lega. 1. declaratur.
- Alex. in consi. 8. uolum. 5. declaratur.
- Filius, ut recte in iudicio agat, consensus patris etiam requiritur.